

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124203251
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124203251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpená: JUDr. Mgr. Radim Komka, LL.M., advokát, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 31 335 004, právne zastúpený: KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Skuteckého 6, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 851 574, v spore o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7Csp/45/2024 – 107 zo dňa 11.12.2024 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013 uvedená v čl. VII. Vyhlásenie, ďalšie povinnosti a osobitné ustanovenia, bod 7.3. v znení: „Dlžník sa zaväzuje písomne a bez zbytočného odkladu informovať veriteľa o všetkých zmenách skutočností, týkajúcich sa dlžníka, ktoré boli veriteľovi oznámené v lehote do čiastočného alebo úplného čerpania úveru, prípadne boli podmienkou na jeho schválenie (získanie), najmä o zmene výšky príjmu, zmene majetkových pomerov, zmenách týkajúcich sa založenej nehnuteľnosti, zmene adresy trvalého resp. prechodného pobytu a zmene osobného stavu. Zároveň sa dlžník zaväzuje oznámiť veriteľovi všetky zmeny týkajúce sa osôb a majetku prípadne iných skutočností, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotu zábezpeky, ktorou bol jeho záväzok zabezpečený. V prípade, že veriteľovi nesplnením tejto povinnosti vznikne akákoľvek škoda, zaväzuje sa túto uhradiť v lehote a na účet určený veriteľom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013 uvedená v čl. VII. Vyhlásenie, ďalšie povinnosti a osobitné ustanovenia, bod 7.6. v znení: „Dlžník vyhlasuje a potvrdzuje, že nie je vo vzťahu k veriteľovi osobou s osobitným vzťahom podľa zákona o bankách, pričom v prípade neplatnosti tohto vyhlásenia sa úverová pohľadávka stáva okamžite splatnou dňom, kedy sa veriteľ o nepravdivosti tohto vyhlásenia dozvedel. Ak sa počas trvania tejto zmluvy dlžník stane vo vzťahu k veriteľovi osobou s osobitným vzťahom, zaväzuje sa túto skutočnosť bezodkladne veriteľovi písomne oznámiť. V prípade poskytnutia nepravdivých údajov o existencii osobitného vzťahu k veriteľovi je dlžník povinný okamžite splatiť veriteľovi celú dlžnú sumu, vrátane úrokov za celú dohodnutú dobu úveru, a to ku dňu, keď sa veriteľ dozvedel o nepravdivosti údajov.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013 uvedená v čl. VII. Vyhlásenie, ďalšie povinnosti a osobitné ustanovenia, Osobitné ustanovenia: bod 7.16. v znení: „ Veriteľ má právo použiť peňažné prostriedky na všetkých účtoch dlžníka k započítaniu akýchkoľvek svojich pohľadávok, ktoré má voči dlžníkovi, t.j. aj pohľadávok nespliatných alebo premlčaných.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013 uvedená v čl. VII. Vyhlásenie, ďalšie povinnosti a osobitné ustanovenia, Osobitné ustanovenia: bod 7.17. v znení: „ Zmluvné strany súhlasia s tým, že pre spory z bankového obchodu, vzniknuté medzi veriteľom a dlžníkom v súvislosti s touto zmluvou je v prípade, že veriteľ uzatvorí s dlžníkom rozhodcovskú zmluvu príslušný Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk so sídlom v Bratislave.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013 uvedená v čl. X. Odstúpenie od zmluvy, bod 10.21. v znení: „ V prípade odstúpenia od tejto zmluvy sa splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí úrokovou sadzbou vo výške dohodnutej touto zmluvou.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013 uvedená v čl. X. Odstúpenie od zmluvy, bod 10.23. v znení: „Dlžník vyhlasuje, že pri práve veriteľa na úverové plnenie z tejto zmluvy, práve veriteľa na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle tejto zmluvy a práve veriteľa na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy predlžuje podľa platných právnych predpisov zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (znenie júl 2012) k Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013, v čl. XVIII. Splácanie stavebného úveru, bod 6. v znení: „ Ak je stavebný sporiteľ v omeškaní so splácaním úveru, zaväzuje sa zaplatiť stavebnej sporiteľni okrem úrokov z úveru stanovených v zmluve o úvere aj úroky z omeškania. Stavebná sporiteľňa má právo si účtovať 3 % p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka) z omeškaných splátok. Takto vypočítané úroky sú súčasťou úverovej pohľadávky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VIII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (znenie júl 2012) k Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013, v čl. XXIV. Vzájomné započítanie pohľadávok, v znení: „Stavebná sporiteľňa má právo kedykoľvek, bez predchádzajúceho upozornenia stavebného sporiteľa, uspokojiť všetky svoje splatné nároky a pohľadávky, ktoré má voči stavebnému sporiteľovi, bez ohľadu na skutočnosť z akého dôvodu vznikli, započítať a previesť z účtu stavebného sporiteľa so súčasným právom inkasa peňažných prostriedkov na účte stavebného sporiteľa na vlastný účet. Stavebná sporiteľňa je oprávnená pozastaviť platby (prevody) z účtu stavebného sporiteľa až do výšky svojich pohľadávok. Stavebná sporiteľňa má právo použiť peňažné prostriedky na ktoromkoľvek účte stavebného sporiteľa na započítanie proti akýmkoľvek svojim pohľadávkam, ktoré má voči stavebnému sporiteľovi, a to bez ohľadu na to, či pohľadávky stavebnej sporiteľne vznikli v súvislosti s vedením účtu stavebného sporenia alebo z akéhokoľvek iného dôvodu, t.j. aj také, z ktorých niektorá ešte nie je splatná alebo premlčaná, ako aj pohľadávky, ktoré nemožno uplatniť na súde. Stavebná sporiteľňa má právo uspokojiť svoje pohľadávky započítaním proti pohľadávkam, ktoré má stavebný sporiteľ voči stavebnej sporiteľni, a to v ňou určenom poradí. V prípade nezaplatenia splatných pohľadávok stavebnej sporiteľne, má táto právo uspokojiť takto vzniknuté nároky zaťažením akéhokoľvek účtu stavebného sporiteľa a previesť z neho finančné prostriedky až do výšky zostatku na ňom. Stavebný sporiteľ dáva týmto súhlas s inkasom z týchto pohľadávok.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IX. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Sadzobníku poplatkov pre fyzické osoby (platný od 10. júna 2013 vrátane) k Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013, v čl. II. Stavebný úver/mediúver, v časti 8. Spracovanie stavebného úveru/mediúveru vrátane zmluvnej dokumentácie, v znení:

„ 8.1. stavebný úver 20,00 EUR

8.2. mediúver 1,2 % z cieľovej sumy, min. 100,00 EUR, max. 999,00 EUR.“

je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

X. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Sadzobníku poplatkov pre fyzické osoby (platný od 10. júna 2013 vrátane) k Zmluve o úvere č. XXX XXXX X XX, zo dňa 16.9.2013, v čl. II. Stavebný úver/mediúver, v znení:

„ 14. Upomínanie dlžníkov splátok po lehote splatnosti 15,00 EUR

1. upomienka, 2. upomienka, 3. predžalobná upomienka

15. Individuálne riešenie omeškaných splátok 15,00 EUR

17. Zmena splátkového plánu stavebného úveru/mediúveru po odstúpení 33,00 EUR.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

XI. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. „

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia okrem iného uviedol, že podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o úvere zo dňa 16.09.2013 uzavretej medzi žalovaným, dlžníkom D. B. a spoludlžníčkou - žalobkyňou, na základe ktorej im bol poskytnutý medziúver s celkovou sumou 10.000 eur.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 9C/417/2015-84 zo dňa 01.12.2016 boli žalobkyňa a D. B. v pozícii žalovaných spoločne a nerozdielne zaviazaní zaplatiť žalobcovi (v tomto spore žalovanému) sumu vo výške 10.702,47 eura s príslušenstvom z titulu uvedenej zmluvy. V roku 2019 bol na dlžníka aj žalobkyňu ako spoludlžníčku vyhlásený konkurz.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, 2, 5 a 10, § 53a ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ) a § 3 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. V úvode odôvodnenia rozsudku sa prvoinštančný súd vysporiadal s námietkami žalovaného týkajúcimi sa prípustnosti žaloby a šikanózneho výkonu práva. Uviedol, že postup súdu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka má miesto len vo výnimočných situáciách, keď k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, ako je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či uspokojenie iných potrieb, keď hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu (šikanózny výkon práva), prípadne keď je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavení niektorého z nich (rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo/2895/99 zo dňa 29.03.2001). Šikanózny výkon práva sa musí vždy preukázať a dôkazné bremeno zaťažuje toho, kto je takýmto výkonom práva poškodený. V súdnom prípade, podľa názoru súdu prvej inštancie, tvrdenia žalovaného, že zo strany žalobkyne došlo k šikanóznemu výkonu práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, neboli preukázané. To, že medzi stranami sporu pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 9C/417/2015 prebiehalo konanie, ktorým si žalovaný vo vzťahu k D. B. a žalobkyňi uplatnil spoločne a nerozdielne zaplataenie sumy 10.702,47 eura, podľa názoru súdu nemá žiadny vecný súvis s otázkou, či daná zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky definované v § 53 Občianskeho zákonníka. Ide o osobitný druh žaloby, ktorá patrí spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby sa vychádza z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Žaloby upravené v § 137 písm. c) a d) CSP nevylučujú žalobný návrh o neprijateľnosť zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ustanovenia § 298 CSP.

Následne sa súd prvej inštancie zaoberal posúdením jednotlivých zmluvných podmienok, pričom dospel k záveru, že zmluvné podmienky, ktorých určenia neprijateľnosti sa žalobkyňa domáha, spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda sú neplatné. Poukázal tiež na súdne rozhodnutia, ktorými už rovnaké alebo obdobné zmluvné podmienky boli určené za neprijateľné.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP. Žalovaný v odvolaní poukázal na nedostatok vecnej legitímácie z dôvodu, že účastníkom konania mal byť aj dlžník D. B.. Podľa žalovaného ide o nerozlučné procesné spoločenstvo. Ďalej uviedol, že v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok žalobkyne, ako aj dlžníka, uzatvorená zmluva o úvere medzi stranami je síce platná, avšak za súčasného stavu pre strany bez akýchkoľvek účinkov. Žalovaný má za to, že zo strany žalobkyne ide o šikanózny výkon práva, nakoľko žalobkyňa už oddĺžením dosiahla maximálnu ochranu a pohľadávka žalovaného sa stala nevymáhateľnou. Konanie žalobkyne bude viesť len k jej finančnému prospechu vo forme primeraného finančného zadostučinenia. Poukázal tiež na absenciu naliehavého právneho záujmu. Žalovaný považuje odôvodnenie rozsudku v časti vyrovnaní sa s jeho námietkou ohľadne posúdenia, či nejde zo strany žalobkyne o šikanózny výkon práva za nespĺňajúce požiadavky na riadne

a vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Podľa žalovaného je potrebné prihliadať na to, že si právny zástupca žalobkyne uplatňuje evidentne jednotlivé zmluvné podmienky ako samostatné nároky, za ktoré si uplatňuje samostatne trovy konania.

Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol, resp. podľa § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobkyňa vyjadrila nesúhlas s názorom žalovaného o nedostatočnom odôvodnení rozsudku. Praktický význam žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok vyplýva z úijného práva. Žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok bola podaná z dôvodu verejného záujmu. Vzhľadom na uvedené má za to, že podaná žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nepredstavuje šikanózný výkon práva, ani rozpor s dobrými mravmi. Zo strany žalobkyne ide o legitímny postup a nárok, ktorým sa snaží chrániť svoje práva a právom chránené záujmy. Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť a uplatnila si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobkyne uviedol, že v danom prípade je potrebné posudzovať okrem iného, individuálne aj skutočnosti súvisiace s aktuálnym stavom záväzkovo-právneho vzťahu medzi stranami, pričom žalovaný je toho názoru, že podaná žaloba je zrejme neúčelná, nesleduje cieľ smernice Rady 93/13/EHS ani samotnú koncepciu ochrany spotrebiteľa, pričom po zohľadnení všetkých týchto skutočností sa v konečnom dôsledku javí byť takýto výkon práva zo strany žalobkyne ako šikanózný a v rozpore s dobrými mravmi. Ako príklad uviedol určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku VII. rozsudku. Súd neposudzoval túto podmienku obsiahnutú vo Všeobecných obchodných podmienkach v nadväznosti na zmluvné ustanovenia obsiahnuté v zmluve o úvere.

6. Žalobkyňa vo svojom ďalšom vyjadrení vo vzťahu k námietke nedostatku vecnej legitímácie uviedla, že každý spotrebiteľ ako účastník zmluvy môže aj sám iniciovať konanie týkajúce sa zmluvy samostatnou žalobou, na základe vlastných skutkových okolností. Na základe uvedeného sa nemožno stotožniť s názorom žalovaného, že sa jedná o nerozlučné procesné spoločenstvo na strane žalobcu.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP)) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05).

9. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné a správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty uplatnené žalovaným nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchyliť, pričom nezistil naplnenie ani ďalších uplatnených odvolacích

dôvodov a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a v reakcii na odvolaciu argumentáciu žalovaného dopĺňa iba nasledovné:

10. Žalovaný v odvolaní namieta nedostatok vecnej legitímácie, keď v konaní na strane žalobkyne, ktorá bola v úverovom vzťahu len spoludlžníčkou, nevystupoval aj hlavný dlžník. V prvom rade odvolací súd poznamenáva, že spoludlžník nie je len akýmsi vedľajším dlžníkom popri dlžníkovi hlavnom, ale pokiaľ tomu istému veriteľovi má plniť dlh viacero dlžníkov, títo majú rovnocenné postavenie. Žalobkyňa ako dlžníčka má preto vo vzťahu k žalovanému rovnaké práva a povinnosti ako dlžník D. B., a teda má aj rovnaké právo domáhať sa ochrany prostredníctvom žaloby na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Napokon aj samotný žalovaný v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 9C/417/2015 v postavení žalobcu žaloval na zaplatenie dlžnej sumy oboch dlžníkov v rovnakom, rovnocennom postavení. Rozsudkom v tejto veci zo dňa 01.12.2016 boli obidvaja dlžníci zaviazaní na úhradu dlžnej sumy spoločne a nerozdielne. Ide o tzv. solidárny záväzok, kde veriteľ je oprávnený požadovať plnenie v celom rozsahu od ktoréhokoľvek dlžníka. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. O nerozlučné procesné spoločenstvo ide vtedy, ak hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému spoločníkovi. Z tohto dôvodu ani v konaní sp. zn. 9C/417/2015 pre úspešnosť žaloby nemuseli nevyhnutne na strane žalovaných vystupovať obaja dlžníci, ale žalovaný v postavení žalobcu mal možnosť voľby, či bude plnenie vyžadovať od oboch dlžníkov, alebo len od jedného z nich. Preto v konaní sp. zn. 9C/417/2015 dlžníci v postavení žalovaných netvorili nerozlučné spoločenstvo. Odvolací súd nevidí dôvod, prečo by o nerozlučné spoločenstvo malo ísť v prípade, ak je situácia opačná, t.j. ak dlžníci, resp. jeden z nich, je v postavení žalobcu. Charakter procesného spoločenstva určuje hmotné právo. Preto pokiaľ predpisy hmotného práva upravujúce právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy umožňujú prejednanie sporu samostatne vo vzťahu ku každému dlžníkovi ako žalovanému v konaní o zaplatenie dlžnej sumy, tak tie isté predpisy hmotného práva umožňujú aj prejednanie sporu pre každého z dlžníkov ako žalobcu samostatne v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, t.j. ak veriteľ môže uplatňovať svoje práva voči solidárnym dlžníkom samostatne, niet dôvodu, aby aj každý zo solidárnych dlžníkov nemohol voči veriteľovi vystupovať samostatne, nakoľko právne vzťahy oboch dlžníkov voči veriteľovi môžu mať odlišný obsah.

Subjektívna kumulácia na strane solidárnych dlžníkov ako žalovaných má vo všeobecnosti charakter samostatného procesného spoločenstva (§ 76 CSP). Každý zo solidárne žalovaných procesne koná sám za seba a jeho úkony nezaväzujú ostatných žalovaných. To vyplýva z povahy samotnej pasívnej solidarity, pre ktorú je charakteristická mnohosť samostatných právnych vzťahov (spojených totožnosťou plnenia), ktoré môžu mať rôznorodý a individuálny obsah. Rozsudok navyše bezprostredne zaväzuje iba konkrétneho účastníka konania, nemusí sa týkať všetkých solidárne zaviazaných osôb z hľadiska hmotného práva a veriteľ nie je povinný uplatniť svoj nárok proti všetkým solidárnym dlžníkom. Záver o samostatnom procesnom spoločenstve solidárnych dlžníkov je relatívne ustálený aj v skoršej odbornej literatúre a judikatúre (Komentár C.H. Beck Občiansky zákonník II, 2. vydání, 2019, k § 511, F. Sedlačko). Navyše ak by súd pripustil koncepciu nerozlučného spoločenstva pri žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, v konečnom dôsledku by to znamenalo obmedzenie práva spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ktoré je garantované aj smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nakoľko ak by sa chcel spotrebiteľ úspešne domôcť ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, potreboval by na tento účel „spoluprácu“ ďalších dlžníkov, ktorí z rôznych dôvodov môžu odmietnuť zúčastniť sa súdneho konania.

Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 32CoCsp/4/2023 zo dňa 28.3.2023, na ktorý odkazuje žalovaný, bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/187/2023 zo dňa 24.3.2025 z dôvodu nevysporiadania sa krajského súdu s námietkami žalobkyne týkajúcimi sa odlišného posúdenia rovnakej situácie, keď v inom konaní s obdobným právnym stavom súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a poskytol žalobkyni ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami obsiahnutými v zmluve o úvere uzatvorenej žalobkyňou ako spoludlžníčkou napriek tomu, že žalobu nepodal aj ďalší dlžník.

Z uvedených dôvodov odvolací súd námietku žalovaného o nedostatku vecnej legitímácie nepovažoval za dôvodnú a spôsobilú prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

11. K argumentácii žalovaného o neopodstatnenosti žaloby z dôvodu, že dotknuté zmluvné podmienky sa v danom vzťahu medzi stranami nevyužívajú a ani nemôžu využiť odvolací súd uvádza, že v zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je pre dôvodnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok irelevantné, či právny vzťah medzi účastníkmi už zanikol a že

dotknuté podmienky nemožno uplatňovať. V tejto súvislosti odvolací súd, považujúc túto námietku za nedôvodnú, poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017, v zmysle ktorého: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. ... Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).“ Citované rozhodnutie najvyššieho súdu možno aplikovať aj na prejednávanú vec. Najvyšší súd vyslovil názor, že právo domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok nemá svoj základ v zmluve, ale v samotnom zákone, a preto toto právo nezaniká ani sa neoslabuje zánikom záväzku, a teda ani z iných dôvodov spôsobujúcich nemožnosť uplatňovať dotknuté zmluvné podmienky.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno za šikanóznny výkon práva označiť konanie spotrebiteľa, ktorý uplatňuje svoje legitímne právo podať žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, a to zvlášť za stavu, že žalovaným je priamo dodávateľ, ktorý má v spotrebiteľskom právnom vzťahu bez akýchkoľvek pochybností značnú prevahu nad spotrebiteľom, a ktorý sám koncipoval spotrebiteľskú zmluvu a vedome do nej zakomponoval aj také zmluvné dojednania, ktoré sú spôsobilé poškodiť spotrebiteľa, a ktorý si mal byť vedomý svojej zodpovednosti za obsah zmluvy.

Navyše žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, hoci „len“ v individuálnom spore, slúžia do istej miery aj verejnému záujmu. Na funkciu sledovania verejného záujmu pri tomto type žalôb poukázal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. III. ÚS 124/2020 zo dňa 15.4.2020, v ktorom uviedol: „Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offo zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru, a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale v záujme dôležitého spoločenského cieľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodujúce, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t. j. či tak činí počas plnenia záväzkov zo zmluvy alebo až následne. ... Bez toho, aby boli dotknuté práva z premlčania, takýto rozsudok predstavuje popri právnej istote o povahe zmluvnej podmienky aj základ pre prípadné ďalšie práva spotrebiteľa (napr. právo na reštitučné plnenie, právo na satisfakciu, právo na postúpenie pohľadávky vzniknutej plnením na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky) a má aj celospoločenský význam, pretože pre dodávateľa vzniká povinnosť ukončiť používanie judikovanej neprijateľnej podmienky (§ 53a Občianskeho zákonníka).“

Účelom takejto žaloby je okrem iného aj pôsobiť ako „odstrašujúci“ prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Význam vyslovenia konkrétnej neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve vo výroku rozsudku je tiež v tom, aby dodávateľa „nútil“ k náprave tohto stavu vo forme zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom nielen vo vzťahu k individuálnemu spotrebiteľovi, ale aby upustil od jej používania vo formulárových zmluvách voči všetkým spotrebiteľom. Tým sa zároveň naplňa dosiahnutie cieľa sledovaného Smernicou zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky zo strany dodávateľov. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

Z týchto dôvodov považuje odvolací súd námietku žalovaného o šikanóznom výkone práva zo strany žalobkyne za nedôvodnú.

13. Individuálne okolnosti tejto veci, na ktoré poukazuje žalovaný, ako sú nemožnosť uplatňovania zmluvných podmienok a nevrátenie poskytnutých finančných prostriedkov zo strany dlžníkov nemajú vplyv na prípustnosť a úspešnosť žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Je potrebné brať do úvahy samotný charakter takejto žaloby, ktorá vychádza z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Z hmotného práva okrem iného vyplýva všeobecná zásada, že spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať

ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, t. j. neprijateľné podmienky (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy). Z dikcie citovaného ustanovenia možno vyvodiť povinnosť dodávateľa, podľa ktorej nesmie v spotrebiteľských zmluvách používať neprijateľné podmienky. Zmyslom tejto žaloby je výlučne objektívny prieskum zmluvných podmienok naformulovaných dodávateľom ešte pred uzavretím zmluvy a je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Následné správanie sa spotrebiteľa, ani neplnenie si jeho zmluvných záväzkov, nemá súvis s povahou zmluvnej podmienky, ktorej prijateľnosť sa posudzuje. Cieľom tohto konania je posúdiť výlučne správanie dodávateľa pri formulovaní zmluvných podmienok, a to bez ohľadu na platobnú disciplínu, alebo akékoľvek iné správanie sa spotrebiteľa.

Skutočnosť, že zo strany dlžníkov nedošlo ani k vráteniu poskytnutej istiny úveru je samozrejme závažnou skutočnosťou, avšak uvedené môže byť zohľadnené v rámci prípadného konania o primerané finančné zadosťučinenie, nie však v konaní, predmetom ktorého je posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

14. K námietke absencie naliehavého právneho záujmu odvolací súd uvádza, že žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP.

Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

15. K namietanému porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces v dôsledku nevysporiadania sa s tvrdeniami žalovaného o šikanóznom výkone práva odvolací súd poukazuje na body 9. až 12. napadnutého rozsudku, kde sa prvoinštančný súd dostatočným a vyčerpávajúcim spôsobom vyjadril k prípustnosti žaloby, ako aj k namietanému šikanóznemu výkonu práva. K názoru žalovaného o nedostatočnosti odôvodnenia odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 188/06, podľa ktorého: „Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia.“ Na dôvažok odvolací súd poukazuje na to že, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, z hľadiska relevantného objasnenia skutkového a právneho základu rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie.

16. Nedôvodná je aj odvolacia námietka týkajúca sa účelovosti žaloby z dôvodu spôsobu uplatnenia náhrady trov konania žalobkyňou. Žalobkyňa si v žalobe síce uplatnila náhradu trov konania samostatne pri každej žalovanej zmluvnej podmienke, avšak prvoinštančný súd napriek tomu rozhodol o nároku na náhradu trov konania jedným výrokom, keď všetky zmluvné podmienky považoval za jeden predmet konania. Odvolací súd takýto výrok o náhrade trov konania považuje za správny a ani žalobkyňa sa proti nemu neodvolala.

17. Napokon žalovaný namieta aj to, že zmluva už bola ex offo podrobená prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v konaní sp. zn. 9C/417/2015.

Odvolací súd k tomu uvádza, že v tomto spore bolo rozhodnuté osobitným procesným postupom, a to vydaním rozsudku pre uznanie nároku. Z dikcie ustanovenia § 282 CSP upravujúceho vydanie rozsudku na základe uznania nároku, v prípade splnenia tam stanovených podmienok, je súd povinný rozhodnúť týmto spôsobom, čo značne obmedzuje súd v možnosti prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok. Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenie, ktoré by bránilo vydaniu rozsudku pre uznanie nároku v spotrebiteľských sporoch, a to ani v prípade, ak dôjde k uznaniu nároku vrátane nárokov na plnenie majúcich základ v neprijateľných zmluvných podmienkach. Vydanie rozsudku pre uznanie sa neopiera o zistený skutkový stav (ktorý sa v tomto prípade ani nezisťuje), ale opiera sa o uznávací prejav žalovaného. Kvalifikované uznanie nároku žalovaným plne stačí na to, aby súd nárok v zmysle uznania priznal. Rozsudok sa teda opiera nie o zistenie a posúdenie skutkového stavu veci,

ale o procesný úkon - uznanie žalovaného, pričom v prípade splnenia podmienok v zmysle § 282 CSP je súd povinný rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku.

Z obsahu spisu sp. zn. 9C/417/2015 nevyplýva, aby prvoinštančný súd podrobil úverovú zmluvu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok ani v štádiu konania do momentu uznania nároku. Keďže odvolací súd nezistil, aby v konaní sp. zn. 9C/417/2015 zmluvné podmienky, ktoré sú predmetom tohto konania, boli podrobené prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok, nejde o prekážku rozsúdenej veci, ktorá by bránila vykonaniu prieskumu neprijateľnosti zmluvných podmienok v tomto konaní.

18. Odvolacia argumentácia žalovaného je založená predovšetkým na nedostatku vecnej legitímácie a šikanóznom výkone práva žalobkyňou. K jednotlivým zmluvným podmienkam, ktoré boli napadnutým rozsudkom určené za neprijateľné, žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne konkrétne námietky, urobil tak až vo vyjadrení zo dňa 26.02.2025, t.j. po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 ods. 3 CSP možno odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Súčasťou zásady koncentrácie konania je aj to, že odvolateľ je povinný v odvolaní a v obmedzenom čase - odvolacej lehote, vymedziť dôvody uvedené § 365 ods. 1 CSP, na základe ktorých napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie. Tieto dôvody je možné meniť, modifikovať a dopĺňať, avšak len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 a 380 CSP), čím sa obmedzuje jeho preskúmvacia právomoc maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 279/2010). Vzhľadom na oneskorené doplnenie, resp. modifikáciu odvolacích dôvodov, odvolací súd, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 378 a § 380 CSP v spojení s § 365 ods. 3 CSP na ďalšiu, rozšírenú odvolaciu argumentáciu žalovaného vo vyjadrení zo dňa 26.02.2025 už neprihliadal.

19. S poukazom na vyššie uvedené, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalobkyňi, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydal súdny úradník.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).